

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

25
LAT
1991-2016

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES

Warszawa, 13 kwietnia 2017 r.

Pan

Grzegorz Bierecki

Przewodniczący Komisji

Budżetu i Finansów Publicznych

Senat RP

W związku z przesłaną do Senatu przez Sejm ustawą o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (druk senacki nr 474) i procedowaną obecnie w Komisji Budżetu i Finansów Publicznych przekazuje poniżej wnioski Związku Banków Polskich do ustawy.

I. art. 136 (przywrócenie prawa do świadczenia dodatkowych usług)

WNIOSKUJĘ O:

przywrócenie treści art. 136 zawartej w art. 130 projektu rządowego skierowanego do Sejmu (druk sejmowy 1092):

„Dopuszcza się świadczenie na rzecz badanej jednostki zainteresowania publicznego, jej jednostki dominującej lub jednostek przez nią kontrolowanych usług, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi lit. a ppkt (i) oraz (iv)–(vii) oraz lit. f rozporządzenia nr 537/2014, z wyłączeniem usług wyceny wartości aktywów funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 5 ust. 3 lit. a–c rozporządzenia nr 537/2014. W przypadku świadczenia tych usług limit, o którym mowa w art. 4 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 537/2014, ulega obniżeniu do 50%.”

UZASADNIENIE:

Budzi duże wątpliwości wprowadzenie zakazu wykonywania przez firmy badające sprawozdania finansowe wszystkich usług, także nie będących czynnościami rewizji finansowej. W uzasadnieniu do zmiany, projektodawca nie przytoczył żadnych merytorycznych argumentów ani wyników analiz i danych, które uzasadniają tak drastyczne zmiany w projekcie, już po okresie konsultacji społecznych na tego typu rozwiązanie znacząco utrudni funkcjonowanie jednostkom zainteresowania publicznego, szczególnie bankom które charakteryzują się najwyższym poziomem jakości badanych sprawozdań.

Co więcej pomija się całkowicie w takim podejściu funkcję komitetu audytu JZP, a taką nadaje mu Rozporządzenie 537/2014 w zakresie relacji z audytorem zewnętrznym. Pamiętać bowiem należy o zwiększonej roli Komitetu ds. Audytu w obecnie wdrażanych przepisach poprzez m.in ocenę zagrożeń i zabezpieczeń niezależności audytora zewnętrznego oraz wydawanie wytycznych dotyczących usług. Zgodnie z art. 5 ust. 4 Rozporządzenia 537/2014 „Biegły rewident lub firma audytorska przeprowadzający badania ustawowe jednostek interesu publicznego oraz — w przypadku gdy biegły rewident lub firma audytorska należą do sieci — każdy członek takiej sieci mogą świadczyć na rzecz badanej jednostki, jej jednostki dominującej oraz jednostek przez nią kontrolowanych usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych inne niż zabronione usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, o których mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez komitet ds. audytu po przeprowadzeniu odpowiedniej oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności zastosowanych zgodnie z art. 22b dyrektywy 2006/43/WE. W stosownych przypadkach komitet ds. audytu wydaje wytyczne dotyczące usług, o których mowa w ust. 3.”

Ustawowe zakaz świadczenia usług w Polsce będzie również powodować komplikacje w zakresie wykonywania usług audytorskich na poziomie międzynarodowych grup kapitałowych. Zlecenie przez jednostkę dominującą mającą siedzibę w innym kraju UE niż Polska wykonania przez firmy wchodzące w skład grupy dozwolonej usługi obowiązującej w tym kraju będzie kolidować z polskimi regulacjami.

Dodatkowo przepis ten znacząco **utrudni funkcjonowanie sektora banków spółdzielczych w Polsce**. Muszę bowiem zwrócić uwagę, że związki rewizyjne badające sprawozdania finansowe banków spółdzielczych po wprowadzeniu tego przepisu nie będą mogły wykonywać w tych bankach lustracji uregulowanej w art. 91-93 a ustawy z dnia 16 września 1982 r. *Prawo spółdzielcze*, zgodnie z którymi każda spółdzielnia obowiązana jest

przynajmniej raz na trzy lata, a w okresie pozostawania w stanie likwidacji corocznie, poddać się lustracyjnemu badaniu legalności, gospodarności i rzetelności całości jej badania. Dlatego też błędna jest treść art. 233 nowej ustawy *o biegłych rewidentach*, w związku z wprowadzoną na Komisji Finansów Publicznych nową treścią art. 136, bowiem związek rewizyjny nie będzie mógł przeprowadzać lustracji wraz z badaniem sprawozdania, aby było to możliwe należałoby w art. 135 wyłączyć związki rewizyjne z przepisów art. 136 w zakresie lustracji.

II. Wydłużenie do 10 lat okres rotacji firm audytorskich (Art. 134)

WNIOSKUJĘ O:

powrót do bazowego rozwiązania zawartego w Rozporządzeniu 537/2014 *w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego*, to znaczy 10 - letniego okresu rotacji firm audytorskich.

UZASADNIENIE:

Ustawa uchwalona przez Sejm została istotnie zmieniona w zakresie okresu obowiązkowej rotacji firm audytorskich, bez merytorycznego uzasadnienia, w stosunku do wersji, która była wypracowana w wyniku wielomiesięcznych konsultacji publicznych. Wynikający z Rozporządzenia 537/2014 *w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego*, **10 - letni okres** maksymalnego okresu nieprzerwanego trwania zleceń badania ustawowego, w przypadku przeprowadzania ich przez tą samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej **został skrócony o połowę do 5 lat**. Jest to najkrótszy okres rotacji dla wszystkich jednostek zainteresowania publicznego zastosowany w Unii Europejskiej, gdzie w większości krajów stosuje się okres wynikający z Rozporządzenia 537/2014. Biorąc pod uwagę złożoność niektórych dużych jednostek, w szczególności banków, czas i koszt związany z poznaniem badanej jednostki przez firmę audytorską jest bardzo duży. Związane jest to również ze zwiększonym zaangażowaniem zasobów podmiotów. Spodziewamy się, że konieczność rotacji już po 5 latach spowoduje istotny wzrost cen za badanie sprawozdań, jak również może obniżyć efektywność badania.

Ze względu na specyfikę kapitałową polskiego sektora bankowego, gdzie wyraźną większość stanowią banki z większościowym udziałem kapitału zagranicznego, będące członkami zagranicznych grup bankowych, zwiększona rotacja firm audytorskich może wpływać nie tylko na koszty takiego badania, ale i na jakość badanych sprawozdań, na skutek przeprowadzania audytu przez różne firmy w ramach jednej grupy bankowej. Zgodnie z polityką przyjętą przez największe banki na świecie w ostatnich latach, badanie sprawozdania finansowego w firmie zależnej musi być przeprowadzone przez ten sam podmiot, co badanie w podmiocie dominującym.

Zbyt częsta zmiana audytora w polskim podmiocie zależnym, przy utrzymaniu tej samej firmy audytorskiej w zakresie badania sprawozdania skonsolidowanego grupy, będzie oznaczać konieczność podwójnego zlecenia przez bank tych samych prac, co będzie prowadziło do znacznie niższej efektywności kosztowej w bankach i jednocześnie działania dwóch grup audytorów, co będzie również dużym utrudnieniem w codziennej działalności operacyjnej banków.

Dodatkowo zastosowanie 5 - letniego okresu rotacji dla spółek zależnych podmiotów zlokalizowanych w innych krajach Unii Europejskiej spowoduje, będą one musiały szukać innych firm audytorskich. Biorąc pod uwagę ograniczenia możliwości świadczenia usług przez sieci, do której należy dana firma audytorska spowoduje to istotne ograniczenie zakresu podmiotów mogących podjąć się badania sprawozdań finansowych.

Zdaniem sektora bankowego 10- letni okres rotacji to optymalne i mniej kosztochłonne rozwiązanie zapewniające odpowiedni poziom niezależności i obiektywizmu firm audytorskich, z jednoczesną możliwością zachowania maksymalnej spójności i efektywności badania bankowych grup kapitałowych działających na wielu rynkach w Unii Europejskiej.

Przekazując poniższe uwagi, proszę Państwa Senatorów o ich rozważenie i przyjęcie, co pozwoli na pełną realizację obowiązków określonych w procedowanej regulacji i bardziej efektywne funkcjonowanie podmiotów objętych audytem.

A secunda

inf